

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Dissertatio Philologica De Sepultura Josephi Patriarchae

**Carpzov, Johann Benedict
Ibbeken, Rudolph**

Lipsiae, 1697

§. III

urn:nbn:de:bsz:31-10271

XXVI. in Hebr. fol. 1919. ἐ Ἰωσήφ ἐν ἀλλοτρίᾳ ᾧν, καὶ εἰδὼν ὄρῳ ἐκ-
 βεβηκῆσαν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, εἰδὼν καὶ πνεῦσιν, ἀλλ' ἔτιως Πίστευσεν, ὡς
 καὶ πρὸς τῆς ἐξόδου εἰπῶν, καὶ πρὸς τῶν ὀσῶν αὐτῆ ἐνετείλατο. ὡς
 ἀρα μόνον αὐτὸς Πίστευσεν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἄλλας ἐκείνην ἐ-
 πίστευσαν, ἵνα αὐτὸς μεμνημένοι, ὅτι οὐκ ἂν πρὸς τῶν ὀσῶν αὐτῆ ἐπιεί-
 λατο, εἰ μὴ σπεπληροφόρητο, περισκεύῃ τὴν ἐξόδον. Josephus
 cum esset in terra aliena, & necdum videret evenisse predictionem,
 ne sic quidem despondit animum, sed ita credidit, ut etiam diceret de
 exitu, & de suis mandaret ossibus. Non ergo ipse solus credidit, sed
 etiam alios induxit ad fidem, ut semper recordantes, quod non mandas-
 set de ossibus, nisi id sibi certo fuisset persuasum, expectarent exitum.
 Habent insuper, quod in everfione Antitbesos agant, cum ex eo Pon-
 tificii, Bellarminus lib. II. de Reliq. Sanctior. c. III. Alphonfus à Castro
 lib. XIII. advers. Hæreses, titulo: Reliquia Sanctior. & alii, pro asserendo
 reliquiarum cultu disputant. Et egerunt hoc præclare è Nostris Ger-
 hardus lib. II. Conf. Cath. part. II. art. X. cap. III. p. 675. & è Calvinia-
 nis Rivetus Exercit. CXCI. in Genes. Tom. opp. fol. 712. Sunt & alia, quæ
 hinc eliciuntur, non pauca Religionis Christianæ dogmata, Sed in istam
 Theologorum messem falcem nostram non immitteremus; saltẽm histo-
 riam Sepultura Josephi notis quibusdam Philologicis illustrari.

§. III. In hac tradenda tria Scripturæ loca concurrunt. Primus
 est Gen. L. 24. 25. 26. qui & Josephi de sepultura sua mandatum, & cor-
 poris post obitum pollincturam, atque in loculo asservationem descri-
 bit: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אֶחָיו אֲנֹכִי מֵת וְאֱלֹהִים פָּקֹד יִפְקֹד
 אֶתְכֶם וְהָעֶלְמָה אֲתָכֶם מִן-הָאֶרֶץ הַזֹּאת אֶל-הָאֶרֶץ אֲשֶׁר
 נָשָׁבַע לְאַבְרָהָם לֵאמֹר וְיָשָׁבַע יוֹסֵף אֶת-בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהָעֶלְמָה
 אֶת-עֲצָמוֹתַי מִצֵּרֶת יוֹסֵף בֶּן-מָתָר וְעָשָׂר שָׁנָיִם
 : וַיַּחַנְטוּ אֹתוֹ וַיִּשְׂמוּ בְּאֵרֶן בְּמִצְרַיִם :
 Dixit autem Josephus ad
 fratres suos: ego morior: & Deus visitando visitabit vos, & educet
 vos ex hac terra, in regionem, quam juravit Abrahamo, Isaaco & Ja-
 cobo. Idcirco adjurabat Joseph filios Israel, dicendo: Cum visitando
 visitabit vos Deus, abducatis ossa mea hinc; Tunc moriebatur Joseph,
 cum centum & decem annis vixisset. Et condiverunt cum aromatibus, &
 positus est in arcam in Egypto. Secundus est Exod. XIII, 19. qui

affervati corporis exportationem ex Ægypto religiose à Mose cum populo emigrante observatam narrat : וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת-עַצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הִשְׁבַּע הַשָּׁבִיעַ אֲרֶחֶב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּקֹר וּפְקֹד אֱלֹהִים אִתְּכֶם וְהֶעֱלִיתֶם אֶת עַצְמוֹתַי מִזֶּה אֲתָכֶם : *Et sum-
sit Mose ossa Josephi secum; quia adjurando adjuraverat filios Israel
dicendo: Visitando vos Deus visitabit, & abducatis hinc ossa mea vo-
biscum. Tertius est Jos XXIV, 32. qui reliquiarum istarum ex Ægy-
pto in Palæstinam translatarum decentem humationem persequitur, ut
ultima voluntati Patriarchæ plenè satisfactum constet :*

וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת-עַצְמוֹת יוֹסֵף אֲשֶׁר הֶעֱלוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ בְּשֵׂכֶם
בְּחֶלְקֵת הַשְּׂדֵחַ אֲשֶׁר קָנָה יַעֲקֹב מֵאֵת בְּנֵי-חַמּוֹר אָבִי
שָׂכֶם בְּמָאוֹר קְשִׁיטָו וַיְהִיו לְבְנֵי-יוֹסֵף לְנַחֲלָהוּ :
*Et ossa Josephi, que adduxerant filii Israel ex Ægypto, sepeliverunt in
Sichem, in parte agri, quem emerat Jacob à filio Chamor patris Si-
chem, centum nummis, & cessit filiis Josephi in possessionem.*

§. IV. Cæterum quoad *Grammaticam* nihil offert difficultatis hæc tri-
ginta sacrorum textuum in fortibus, nisi in unica voce loci pri-
mi vers. 27. וַיִּיצֵר לֵי וּכְתִיב וּקְרִי *Non reperi-
tur amplius, atque uti scribitur, ita & legenda est.* Nempe anoma-
lam plane docet esse, non tamen corrigendam, divinæ quippe inspi-
rationis, à qua non recedendum sit. Quare crucem Grammaticis fi-
xit, etiam Hebræorum doctissimis, de forma pariter & radice ambi-
guis. Audiamus sententias. R. Aben Esra à יִישׁ deducit, & sen-
tentia eorum, qui à שׁוּם deductam & passivam esse volunt, rejectâ,
impersonaliter putat sumendam, sensumque supplendum hoc modo:
וַיִּישׁ בְּאֶרֶן שׁוּם אוֹתוֹ אַחַר וְהִנֵּה הִשְׁרֵשׁ יִישׁ עַל מִשְׁקַל
וַיִּיצֵר וַיֵּאמֶר יוֹנָה הַמְדַקְדֵּק כִּי הַחִירֹק תַּחַת שׁוּרֵק וְהוּנָה רַחֲוֹק
וַיִּיצֵר וַיֵּאמֶר יוֹנָה הַמְדַקְדֵּק כִּי הַחִירֹק תַּחַת שׁוּרֵק וְהוּנָה רַחֲוֹק
*Verbum וַיִּישׁ significat idem, ac posuit eum aliquis. Ra-
dix enim est יִישׁ ad formam וַיִּיצֵר. Dicit quidem R. Jonas Gram-
maticus, Chirek pro Seburek positum esse; Sed longius hoc mihi vi-
detur petiitum.* Contra R. Salomon ben Melech in *Michlal Josephi*
rejectâ Aben Esrae sententiâ à שׁוּם deducit: וַיִּישׁ שׁוּרֵק שׁוּם
וּמִשְׁפָּטוֹ וַיִּישׁ וְכֵן פֶּתַח קֶטֶן תַּחַת פֶּתַח גָּדוֹל וְהַחִירֹק תַּמּוּרָה
הַשׁוּרֵק כְּמוֹ וּפְתָחוֹ שְׁעָרָיִךְ תַּמִּיד : וַיִּשׁ מִפְּרָשִׁים שֶׁהוּא עֵקֶד
אַחַר